

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

SPRENDIMAI

EUROPOS CENTRINIO BANKO SPRENDIMAS (ES) 2020/440

2020 m. kovo 24 d.

dėl laikinos specialiosios pandeminės pirkimo programos (ECB/2020/17)

EUROPOS CENTRINIO BANKO VALDANČIOJI TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 127 straipsnio 2 dalies pirmą įtrauką,

atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statutą, ypač į jo 12 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą kartu su 3 straipsnio 1 dalies pirmą įtrauka ir 18 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) pagal Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto (toliau – ECBS statutas) 18 straipsnio 1 dalį, kad pasiektų Europos centrinių bankų sistemos tikslus, Europos Centrinis Bankas (ECB) kartu su valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionaliniais centriniais bankais (toliau – NCB) gali veikti finansų rinkose, be kita ko, pirkdami ir parduodami likvidžias rinkos priemones;
- (2) viešojo sektoriaus vertybinių popierių pirkimo antrinėse rinkose programa (VSVVPP) kartu su trečiąja padengtų obligacijų pirkimo programa, turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programa ir bendrovių sektoriaus pirkimo programa, yra ECB išplėstinės turto pirkimo programos (TPP) dalis. TPP siekiama gerinti pinigų politikos perdavimo mechanizmą, skatinti kredito teikimą euro zonos ekonomikai, palengvinti skolinimosi sąlygas namų ūkiams ir įmonėms ir prisidėti prie to, kad vidutiniu laikotarpiu infliacija tvariai artėtų prie mažesnio kaip 2 %, bet jam artimo lygio, suderinamo su pagrindiniu Europos Centrinio Banko (ECB) tikslu – palaikyti kainų stabilumą;
- (3) atsižvelgdama į išimtinės ekonominės ir finansinės aplinkybes, susijusias su koronaviruso ligos 2019 (COVID-19) plitimu, 2020 m. kovo 18 d. Valdančioji taryba nusprendė pradėti naują laikiną specialiąją pandeminę pirkimo programą (toliau – SPPP), apimančią visas turto rūšis, kurios yra laikomos tinkamomis pagal TPP. Pirkimai pagal SPPP bus vykdomi atskirai nuo pagal TPP vykdomų pirkimų ir juos papildys, numatant 750 mlrd. EUR dydžio bendrą papildomą paketą iki 2020 m. pabaigos. SPPP sukuriama kaip atsakas į konkrečią, neeilinę ir staigią ekonominę krizę, kuri gali pakenkti kainų stabilumo tikslui ir tinkamam pinigų politikos perdavimo mechanizmo veikimui. Dėl šių išimtinių, greitai kintančių ir neaiškių aplinkybių SPPP sandara ir įgyvendinimas, lyginant su TPP, turi būti labai lankstūs, ir jos tikslai nėra identiški TPP;
- (4) COVID-19 liga, kurią Pasaulinė sveikatos organizacija paskelbė pandemija, kelia precedento pastarųjų laikų istorijoje neturintį kolektyvinį pavojų visuomenės sveikatai. Dėl to patiriamas ekstremalus ekonominis sukrėtimas, kuriam įveikti reikia ambicingų, koordinuotų ir skubių politinių veiksmų visose srityse, siekiant padėti įmonėms ir dirbantiems asmenims, kuriems iškilęs pavojus. Dėl pandemijos ekonominė veikla euro zonoje lėtėja ir neišvengiamai patirs žymų nuosmukį, ypač kai vis daugiau valstybių yra priverstos imtis dar griežtesnių izoliavimo priemonių. Dėl šių priemonių įmonės ir dirbantys asmenys patiria didelius grynųjų lėšų srautų suvaržymus ir kyla rizika įmonių ir darbo vietų išlikimui. Taip pat akivaizdu, kad ši situacija trikdo pinigų politikos perdavimo

impulsus ir sukuria papildomą neigiamą riziką atitinkamai infliacijos prognozei. Šiomis aplinkybėmis SPPP yra proporcinga priemonė siekiant kovoti su didele rizika kainų stabilumui, pinigų politikos perdavimo mechanizmui ir euro zonos ekonominio augimo perspektyvai, t.y. rizika, kurią kelia COVID-19 protrūkis ir sparti jo plėtra. Valdančioji taryba nutrauks SPPP grynuosius turto pirkimus tuomet, kai tik nuspręs, kad COVID-19 kritinis etapas baigėsi, tačiau bet kuriuo atveju ne anksčiau kaip 2020 m. pabaigoje;

- (5) perkant tinkamus centrinės, regiono arba vietos valdžios arba pripažintų agentūrų išleistus antrinę rinką turinčius skolos vertybinius popierius, orientacinis paskirstymas pagal euro zonos jurisdikcijas remsis ECB kapitalo pasirašymo raktu, kaip nurodyta ECBS statuto 29 straipsnyje. Vis dėlto būtina laikytis lankstaus požiūrio į pirkimų sudėtį pagal SPPP, siekiant užkirsti kelią tam, kad dabartiniai euro zonos agreguotos vyriausybės obligacijų pelningumo kreivės poslinkiai nelemtų tolesnių euro zonos nerizikingo pelningumo kreivės išskrypimų, tuo pačiu užtikrinant, kad bendra programos orientacija apimtų visas euro zonos jurisdikcijas. Siekiant dar didesnio SPPP lankstumo, viešojo sektoriaus antrinę rinką turintys skolos vertybiniai popieriai, kurių terminas trumpesnis, nei įsigytų pagal VSVVPP, bus taip pat perkami pagal SPPP;
- (6) 2020 m. kovo 18 d. Valdančioji taryba taip pat nusprendė, kad tuo atveju, kai tam tikros nusistatytos ribos gali trukdyti Eurosistemai imtis veiksmų, siekiant įvykdyti savo įgaliojimus, Valdančioji taryba apsvarstys galimybę jas peržiūrėti tiek, kiek tai būtina, kad jos veiksmas būtų proporcingi rizikai, su kuria susiduriama. Siekiant užtikrinti šio sprendimo veiksmingumą, Europos Centrinio Banko sprendimo (ES) 2020/188 (ECB/2020/9) ⁽¹⁾ 5 straipsnyje numatytas laikomų vertybinių popierių konsolidavimas netaikomas pagal SPPP laikomiems vertybiniams popieriams. Eurosistema netoleruos jokios rizikos sklandžiam jos pinigų politikos perdavimui visose euro zonos jurisdikcijose;
- (7) dėl Graikijos Respublikos centrinės valdžios išleistų antrinę rinką turinčių skolos vertybinių popierių tinkamumo SPPP tikslais Valdančioji taryba įvertino: a) poreikį sumažinti spaudimą, kylantį dėl vykstančio COVID-19 protrūkio, kuris padarė labai neigiamą įtaką Graikijos finansų rinkoms; b) Graikijos Respublikos išsipareigojimus, kuriuos ji prisiėmė griežtesnės priežiūros ir jos įgyvendinimo stebėsenos, kurią atlieka Sąjungos institucijos, kontekste; c) aplinkybę, kad Europos stabilumo mechanizmo Graikijos Respublikai suteiktos vidutinės trukmės skolos priemonės yra priklausomos nuo nenutrūkstamo šių išsipareigojimų įgyvendinimo; d) tai, kad dalyvaudamas griežtesnės priežiūros sistemoje ECB turi tiesioginę prieigą prie informacijos apie Graikijos Respublikos ekonominę ir finansinę situaciją; ir e) aplinkybę, kad Graikijos Respublika vėl gali patekti į rinką. Remdamasi šiuo vertinimu, Valdančioji taryba nusprendė, kad Graikijos Respublikos centrinės valdžios išleisti antrinę rinką turintys skolos vertybiniai popieriai bus laikomi tinkamais pirkti pagal SPPP;
- (8) SPPP yra visiškai suderinama su Eurosistemos centrinių bankų išsipareigojimais pagal Sutartis, įskaitant piniginio finansavimo draudimą, ir netrikdo Eurosistemos veikimo vadovaujantis atviros rinkos ekonomikos esant laisvai konkurencijai principu;
- (9) siekdama užtikrinti SPPP veiksmingumą, Eurosistema patikslina, kad ji sutinka su tokiu pat (*pari passu*) kaip privačių investuotojų traktavimu viešojo sektoriaus antrinę rinką turinčių skolos vertybinių popierių, kuriuos Eurosistema gali pirkti pagal SPPP, atžvilgiu, kaip nustatyta tokių priemonių sąlygose;
- (10) SPPP operacijos turėtų būti įgyvendinamos decentralizuotai, vadovaujantis atitinkamais ECB sprendimais, taip apsaugant Eurosistemos pinigų politikos vieningumą. Pirkimai pagal SPPP bus vykdomi vadovaujantis esama sistema, sukurta TPP, išskyrus atvejus, kai šiame sprendime tiesiogiai nurodyta kitaip;
- (11) 2020 m. kovo 18 d. Valdančioji taryba nusprendė išplėsti tinkamo turto pagal bendrovių sektoriaus pirkimo programą sąrašą, kad jis apimtų nefinansinius komercinius popierius, nustatydamas, kad visi pakankamos kredito kokybės komerciniai popieriai yra tinkami pirkti taip pat ir pagal SPPP;
- (12) siekiant sparčiai reaguoti į dabartinę pandemijos situaciją, šis sprendimas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

⁽¹⁾ 2020 m. vasario 3 d. Europos Centrinio Banko sprendimas (ES) 2020/188 dėl viešojo sektoriaus vertybinių popierių pirkimo antrinėse rinkose programos (ECB/2020/9) (OL L 39, 2020 2 12, p. 12).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

SPPP sukūrimas ir apimtis

1. Eurosistema sukuria atskirą pirkimo programą – laikiną specialiąją pandemine pirkimo programą (SPPP), kurios bendras paketas yra 750 mlrd. EUR.
2. Pagal SPPP Eurosistemos centriniai bankai, išskyrus atvejus, kai šiame sprendime tiesiogiai nurodyta kitaip, perka:
  - a) tinkamus antrinę rinką turinčius skolos vertybinius popierius, kaip apibrėžta Europos Centrinio Banko sprendime (ES) 2020/188 (ECB/2020/9) ir pagal jo nuostatas;
  - b) tinkamas bendrovių obligacijas ir kitas antrinę rinką turinčias skolos priemones, kaip apibrėžta Europos Centrinio Banko sprendime (ES) 2016/948 (ECB/2016/16) ⁽²⁾ ir pagal jo nuostatas;
  - c) tinkamas padengtas obligacijas, kaip apibrėžta Europos Centrinio Banko sprendime (ES) 2020/187 (ECB/2020/8) ⁽³⁾, ir pagal šio sprendimo nuostatas;
  - d) tinkamus turtu užtikrintus vertybinius popierius (TUVP), kaip apibrėžta Europos Centrinio Banko sprendime (ES) 2015/5 (ECB/2014/45) ⁽⁴⁾ ir pagal jo nuostatas.

2 straipsnis

Antrinę rinką turinčių valstybės skolos vertybinių popierių terminas

Kad būtų tinkami pirkimams pagal SPPP, antrinę rinką turintys skolos vertybiniai popieriai, kaip apibrėžta 1 straipsnio 2 dalies a punkte, turi turėti ne mažesnę kaip 70 dienų likusį terminą ir ne didesnę kaip 30 metų likusį terminą tuo metu, kai atitinkamas Eurosistemos centrinis bankas juos perka. Siekiant užtikrinti sklandų įgyvendinimą, antrinę rinką turinčios skolos priemonės, kurių likęs terminas 30 metų ir 364 dienos, yra tinkamos pagal SPPP.

3 straipsnis

Išlyga dėl Graikijos Respublikos išleistų antrinę rinką turinčių skolos vertybinių popierių

Nepaisant Sprendimo (ES) 2020/188 (ECB/2020/9) 3 straipsnio 2 dalyje įtvirtintų reikalavimų, Graikijos Respublikos centrinės valdžios išleisti antrinę rinką turintys skolos vertybiniai popieriai eurais yra laikomi tinkamais pirkti pagal SPPP, jeigu jie atitinka Sprendimo (ES) 2020/188 (ECB/2020/9) 3 straipsnio 4 dalyje įtvirtintus pirkimo kriterijus.

4 straipsnis

Pirkimo sumos

Pirkimai pagal SPPP vykdomi tokia apimtimi, kiek to reikia ir kiek tai yra proporcinga, siekiant kovoti su grėsme, kurią Eurosistemos gebėjimui vykdyti jos įgaliojimus kelia išskirtinės ekonominės ir rinkos sąlygos. Siekiant užtikrinti, kad šis išimtinis sprendimas būtų veiksmingas, Sprendimo (ES) 2020/188 (ECB/2020/9) 5 straipsnyje numatytas laikomų vertybinių popierių konsolidavimas netaikomas pagal SPPP laikomiems vertybiniams popieriams.

⁽²⁾ 2016 m. birželio 1 d. Europos Centrinio Banko sprendimas (ES) 2016/948 dėl bendrovių sektoriaus pirkimo programos įgyvendinimo (ECB/2016/16) (OL L 157, 2016 6 15, p. 28).

⁽³⁾ 2020 m. vasario 3 d. Europos Centrinio Banko sprendimas (ES) 2020/187 dėl trečiosios padengtų obligacijų pirkimo programos įgyvendinimo (ECB/2020/8) (OL L 39, 2020 2 12, p. 6).

⁽⁴⁾ 2014 m. lapkričio 19 d. Europos Centrinio Banko sprendimas (ES) 2015/5 dėl turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programos įgyvendinimo (ECB/2014/45) (OL L 1, 2015 1 6, p. 4).

*5 straipsnis***Portfelių paskirstymas**

1. Tinkamų centrinės, regiono arba vietos valdžios ir pripažintų agentūrų išleistų antrinę rinką turinčių skolos vertybinių popierių bendrų grynujų pirkimų paskirstymas pagal tinkamas jurisdikcijas, pagal likučius, remiasi atitinkamų nacionalinių centrinių bankų pasirašytu ECB kapitalu, kaip nurodyta ECBS statuto 29 straipsnyje.
2. Pirkimai pagal SPPP vykdomi lanksčiai, leidžiant skirtingai paskirstyti pirkimo srautus laiko atžvilgiu, pagal skirtingas turto klases ir skirtingas jurisdikcijas.
3. Valdančioji taryba deleguoja Vykdomajai valdybai įgaliojimus nustatyti atitinkamą SPPP mėnesio pirkimų tempą ir sudėtį bendrame 750 mlrd. EUR dydžio pakete. Konkrečiai pirkimų pagal SPPP paskirstymas gali būti patikslintas leidžiant skirtingai paskirstyti pirkimo srautus laiko atžvilgiu, pagal skirtingas turto klases ir skirtingas jurisdikcijas.

*6 straipsnis***Skaidrumas**

1. Eurosistema kas savaitę skelbia vertybinių popierių, laikomų pagal SPPP, suvestinę balansinę vertę savo konsoliduotos savaitinės finansinės ataskaitos komentare.
2. Eurosistema kas mėnesį skelbia mėnesio grynuosius pirkimus ir bendrus grynuosius pirkimus.
3. Pagal SPPP laikomų vertybinių popierių balansinė vertė kas savaitę skelbiama ECB interneto svetainėje, atvirosios rinkos operacijų skiltyje.

*7 straipsnis***Vertybinių popierių skolinimas**

Siekdama užtikrinti SPPP efektyvumą, Eurosistema sudaro galimybę pagal SPPP nupirktus vertybinius popierius skolinti, įskaitant atpirkimo sandorius.

*8 straipsnis***Baigiamoji nuostata**

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Frankfurte prie Maino 2020 m. kovo 24 d.

ECB Pirmininkė
Christine LAGARDE